

Ørland kommune

Arkiv:

V10-2009/148

Dato:

14.01.2009

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Trond Langseth

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Felles landbruksnemnd - Ørland/Bjugn kommuner	

Revisjon av overordnede retningslinjer 2009

Sakens bakgrunn og innhold

Ørland/Bjugn landbruksnemnd har vedtatt overordnede retningslinjer, sist revidert 30.03.07. Etter den tid har landbruksnemnda delegert behandlingen av søknadene til administrasjonen. Årets rullering av de overordnede retningslinjene og de tilhørende utfyllende bestemmelsene ble behandlet i et fellesmøte mellom administrasjonen og styrene for Bjugn Bondelag og Ørland Bondelag 12.11.08 og mellom administrasjonen og styret for Bjugn Skogeierlag 13.11.08.

Administrasjonen og næringa har kommet fram til følgende forslag til reviderte overordnede retningslinjer. Endringer eller justeringer i forhold til gjeldende retningslinjer er markert (men ikke redigeringsmessige endringer):

1. Følgende type SMIL-tiltak skal prioriteres:

- Hindre gjengroing.
Eksempler:
 - inngjerding og rydding for beiting
 - hydrotekniske tiltak for å hindre gjengroing
 - fjerning av uønskede arter, som sitkagran, kystbjørnekjeks etc.
 - rydding av kantsoner (veikanter, åkerkanter, kanaler etc.)
- Vedlikehold av prosjekter som tidligere er innvilget SMIL-midler.
Inntil 10 % av den samlede potten avsettes til dette formålet

2. Prinsipper:

- Midlene skal prioriteres til aktive brukere
- Sammenheng mellom nytteverdi (egennytte) og tilskuddssats.
- Det gis ikke tilskudd for arbeid som er gjort før henvendelsen/søknaden kommer
- NMSK-saker behandles i tråd med tiltaksplan skog.
- SMIL-saker behandles i tråd med flerårige tiltaksstrategier
- Søknadene mottas hele året - søknadsfrist 1. mars.

3. Tilskuddsprosenter av godkjent kostnadsoverslag:

- Hindre gjengroing: inntil 50 %, max tilskott 50.000 kr/prosjekt
- Vedlikehold: inntil 30 % .

4. Følgende typer NMSK-tiltak skal prioriteres:

- Avvirkning, skogkultur og fjerning av sitkagran, f. eks ved Oppsøkende virksomhet
- Bioenergi, informasjon og kursing
- Vegbygging med større forventet verdiskapning enn kostnadene ved tiltaket.
- Drift i vanskelig terreng.
- Søknader om midler til vegbygging og drift i vanskelig terreng prioriteres av kommunen og innvilges av Fylkesmannen
- I tillegg til disse prioriterte tiltakene kan det også innvilges midler til andre typer tiltak som er i tråd med forskriftene, og det en kommer fram til i samråd med næringa.

Ørland/Bjugn landbruksnemnd vedtok 15.11.2006 følgende overordnede retningslinjer for tildeling av SMIL- og NMSK-midler fra 2007:

1. Følgende type SMIL-tiltak skal prioriteres:

- Hindre gjengroing.

Eksempler:

- inngjerding og rydding for beiting
- hydrotekniske tiltak for å hindre gjengroing: vedlikehold av kanaler, kantgrøfter og reparasjon av grøftesystemer på mindre parseller i marginale områder.
- fjerning av uønskede arter, som sitkagran, kystbjørnekjeks etc.
- rydding av kantsoner (veikanter, åkerkanter, kanaler etc.)

- Områdetiltak.

Eksempler:

- fellestiltak mellom flere grunneiere
- tiltak til beste for allmennheten

- Estetiske tiltak.

Eksempler:

- Vedlikehold av verneverdige bygninger
- Rydding i kulturlandskapet: sammenraste bygninger etc.
- Vedlikehold av prosjekter av allmenn interesse som tidligere er innvilget SMIL-midler.

2. Følgende typer NMSK-tiltak skal prioriteres:

- Avvirkning, skogkultur og fjerning av sitkagran, f. eks ved Oppsøkende virksomhet
- Bioenergi, informasjon og kursing
- Vegbygging med større forventet verdiskapning enn kostnadene ved tiltaket.
- Drift i vanskelig terreng.

(Søknader om midler til vegbygging og drift i vanskelig terreng prioriteres av kommunen og innvilges av Fylkesmannen)

3. I tillegg til disse prioriterte tiltakene kan det også innvilges midler til andre typer

tiltak som er i tråd med forskriftene, og det en kommer fram til i samråd med næringa.

Som et tillegg til de overordnede retningslinjene vedtok landbruksnemnda 30.03.2007 følgende punkter i forbindelse med at behandlingen av SMIL- og NMSK-saker ble delegert til administrasjonen:

I forbindelse med at SMIL- og NMSK-midlene (enkeltsaker) blir behandlet administrativt, legger Ørland/Bjugn landbruksnemnd til grunn følgende prinsipper, tilskuddsprosenter og retningslinjer som tillegg til de overordnede retningslinjene:

Prinsipper:

- Sammenheng mellom nytteverdi (egen nytte/allmenn nytte) og tilskuddssats.
- Det gis ikke tilskudd for arbeid som er gjort før henvendelsen/søknaden kommer
- NMSK-saker behandles i tråd med tiltaksplan skog.
- SMIL-saker behandles i tråd med flerårige tiltaksstrategier
- Søknadene behandles samlet, etter søknadsfrist 1. mars.

Tilskuddsprosenter av godkjent kostnadsoverslag:

- Hindre gjengroing: inntil 50 %
- Områdetiltak: inntil 70 %
- Estetiske tiltak: inntil 30 %
- planleggings- og tilretteleggingstiltak: inntil 90 %
- Andre tiltak: vurderes enkeltvis.

Denne ordningen evalueres innen utgangen av 2008.

Administrasjonens vurdering

Forslaget til reviderte retningslinjer er dels et sammendrag av retningslinjer med tillegg vedtatt av landbruksnemnda, dels en kraftig prioritering i forhold til gjeldende retningslinjer. Næringa ønsker en ytterligere forsterking av fokus på å "Hindre gjengroing" for å styrke produksjonsgrunnlaget. Midler til vedlikehold av tidligere tiltak videreføres (det har vært svært få søknader om vedlikehold). Øvrige tiltak utgår for å styrke spissingen og bedre kapitaltilgangen til aktive næringsutøvere.

"Områdetiltak" og "Estetiske tiltak" er tatt ut under pkt. 1 i overordnede retningslinjer. Det er heller ikke åpnet for å prioritere disse eller andre typer SMIL-midler. Det som sto som eget punkt 3 i overordnede retningslinjer, er nå tatt ut og inngår som kulepunkt under NMSK-tiltak. Det vil si at det i henhold til dette ikke kan brukes SMIL-midler til annet enn tiltak for å hindre gjengroing og vedlikehold av tidligere innvilgede prosjekter i 2009. Dette er også lagt til grunn ved innsending av flerårige tiltaksstrategier til fylkesmannen i Sør-Trøndelag.

Det er nok på sin plass å være mer målrettet i prioriteringen av SMIL-midler fra år til år enn vi har vært tidligere. Når administrasjonen skal prioritere blant innkomne søknader, er det en fornuftig ordning at det skjer en prioritering fra næring og politikere fra år til år.

En vil da unngå de store prioriteringene i administrasjonen, som bør tas på et mer overordnet nivå. Samtidig bør det være en "ventil" i retningslinjene som gjør at man likevel kan fordele midler til gode prosjekter, som ikke er innenfor årets snevre retningslinjer.

Forslaget til retningslinjer åpner heller ikke for gjennomføring av "planleggings- og tilretteleggingsprosjekter" i henhold til forskriftens § 4, dvs. prosjekter som leder fram til planer for konkrete tiltak i henhold til § 5 (kulturlandskapstiltak og forurensningstiltak). Dette er ofte tiltak som er mer omfattende, involverer flere grunneiere og har samfunnsmessig interesse.

Når det gjelder NMSK, er midler til vegbygging og drift i vanskelig terreng tatt ut av talldelen av tiltaksstrategiene.

I og med at det har vært svært få søknader om vedlikehold, synes det unødvendig å sette en grense på 10 % av potten. Når det gjelder tilskuddssats til vedlikehold, bør denne følge normal sats for de ulike typer tiltak.

Prinsippene som ble nedfelt av Ørland/Bjugn landbruksnemnd 30.03.07 er tatt med i herværende forslag, med følgende tilleggspunkt: "Midlene skal prioriteres til aktive brukere". Meningen med dette er at det er aktive gårdbrukere som skal nyte godt av SMIL-midlene, som er relatert til jordbruksavtalen. Formuleringen kan tolkes som at midlene "først og fremst" skal gå til aktive brukere, og da ligger det en fornuftig mulighet til å fravike dette i spesielle tilfeller. Dersom tolkningen er "utelukkende" til aktive brukere, kan det hindre en formålsrettet bruk av midler i spesielle tilfeller.

Punktet om tilskuddsprosenter følger pkt. 1 om hvilke tiltak som skal prioriteres. Her er det satt et maksimalt tilskudd på kr. 50.000,- pr. prosjekt, noe som nok er fornuftig når det gjelder enkeltbrukere og enkelttiltak. For å ta høyde for gode, større fellesprosjekter, kan en sette en maksimalsum til kr. 50.000 pr enkeltbruker.

De rammene for fordeling av SMIL-midler som er nevnt når det gjelder hvem som skal få midler (aktive brukere), hvilke type tiltak det skal gis til, tilskuddsprosenter og tilskuddssummer, vil kunne fravikes av landbruksnemnda. En kan da ta en behandling på vårparten av saker som faller utenfor regelverket.

Hvis det blir flere slike saker, kan en imidlertid stille spørsmål ved om ikke nemnda burde behandle alle sakene. En fordel med å behandle alle sakene samlet, er at man da vil kunne vurdere alle sakene opp mot hverandre, for å få en best mulig bruk av midlene. Behandling av SMIL- og NMSK-midler har vært delegert til administrasjonen i 2 år nå (i 2007 og 2008) og skal evalueres i en egen sak.

Drøfting og oppsummering:

Det er foreslått en forholdsvis kraftig innstramning av retningslinjene for tildeling av SMIL-midler i Ørland og Bjugn i 2009. Det skal kun gis midler til tiltak for å hindre gjengroing og til aktive brukere. Det er positivt med en større fokus på å hindre gjengroing. Retningslinjene bør imidlertid ikke være for rigide, for å få en mest mulig

rasjonell behandling uten å trekke inn landbruksnemnda i enkeltsaker. Punktet om at det kan innvilges midler til andre typer tiltak bør derfor stå som før som eget punkt.

Det kan være fornuftig å ta en revisjon av overordnede retningslinjer årlig eller når det er ønskelig. Det er imidlertid unødvendig å endre alle punktene i retningslinjene. Prinsippene og Tilskuddssatsene i tillegg til overordnede retningslinjer kan med fordel tas inn i retningslinjene, men da bør alle tilskuddssatsene inn. Det er punkt 1 som angir hvilke type SMIL-tiltak som skal prioriteres i gjeldende retningslinjer. Punkt 2 angir prioriteringen av NMSK-midler. Dersom en bygger retningslinjene opp slik at det kun er disse punktene som endres fra år til år, blir dette enklere å håndtere.

Dersom landbruksnemnda i annen sak vedtar å trekke tilbake delegasjon av myndighet når det gjelder behandling av SMIL- og NMSK-midler, er det ikke nødvendig å gjøre retningslinjene så omfattende.

Komitélederens innstilling

Ørland/Bjugn landbruksnemnd vedtar følgende overordnede retningslinjer for tildeling av SMIL- og NMSK-midler fra 2009:

1. Følgende type SMIL-tiltak skal prioriteres:

- Hindre gjengroing.
Eksempler:
 - inngjerding og rydding for beiting
 - hydrotekniske tiltak for å hindre gjengroing
 - fjerning av uønskede arter, som sitkagran, kystbjørnekjeks etc.
 - rydding av kantsoner (veikanter, åkerkanter, kanaler etc.)
- Vedlikehold av prosjekter som tidligere er innvilget SMIL-midler.
- Planleggings- og tilretteleggingstiltak

2. Følgende typer NMSK-tiltak skal prioriteres:

- Avvirkning, skogkultur og fjerning av sitkagran, f. eks ved Oppsøkende virksomhet
- Bioenergi, informasjon og kursing
- Vegbygging med større forventet verdiskapning enn kostnadene ved tiltaket*.
- Drift i vanskelig terreng.*

3. I tillegg til disse prioriterte tiltakene kan det også innvilges midler til andre typer tiltak som er i tråd med forskriftene.

4. Prinsipper:

- Midlene skal som hovedregel gå til aktive brukere. Ved gode prosjekter som er i samsvar med punkt 1 kan regelen fravikes.
- Sammenheng mellom nytteverdi (egennytte) og tilskuddssats.
- Det gis ikke tilskudd for arbeid som er gjort før henvendelsen/søknaden kommer
- NMSK-saker behandles i tråd med tiltaksplan skog.
- SMIL-saker behandles i tråd med flerårige tiltaksstrategier
- Søknadene mottas hele året - søknadsfrist 1. mars.

5. Tilskuddsprosenter og tilskuddssummer:

- Hindre gjengroing: inntil 50 % av godkjent kostnadsoverslag
- Områdetiltak: inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag
- Estetiske tiltak: inntil 30 % av godkjent kostnadsoverslag
- Planleggings- og tilretteleggingstiltak: inntil 90 % av godkjent kostnadsoverslag
- Maksimalt tilskudd til enkeltbrukere er kr. 50.000,-.

* Søknader om midler til vegbygging og drift i vanskelig terreng prioriteres av kommunen og innvilges av Fylkesmannen

